

fórum života

20 ROKOV FÓRA ŽIVOTA

Chránime život od počatia po prirodzenú smrť viac ako 20 rokov.

Milí čitatelia,

chceme vám predstaviť vývoj a históriu občianskej, neziskovej, sekulárnej, konzervatívnej, nestraničkej, prolife organizácie Fórum života, ktorej víziou je budovať spoločnosť chrániacu ľudský život vo všetkých jeho formách od počatia po prirodzenú smrť a rodinu a manželstvo ako základné bunky spoločnosti a optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života. História združenia, ktoré je platformou dvadsať rokov združujúcou organizácie a jednotlivcov stotožnených s jej víziou a poslaním.

Za posledných 20 rokov prolife hnutie na Slovensku prešlo veľkou zmenou. Základy vychádzajú z kresťanskej kultúry života, ktorá vďaka Cirkvi, rodinám a „bojovníkom“ prežila časy totalitného režimu s legalizáciou potratov, sprístupnením antikoncepcie a pokračuje ďalej.

Ďalšou etapou histórie prolife hnutia po revolúcií bolo obdobie formovania sa slobodnej občianskej spoločnosti. Vznikalo viacero neziskových organizácií, občianskych združení, hnutí, účelových zariadení cirkví a ďalších subjektov, ktoré mohli byť už otvorene hlasom tých najzraniteľnejších – detí narodených i nenarodených, chorých, starých – a konkrétnou pomocou adresne pomáhať. Prirodzeným vývojom prolife organizácií v oblasti advokácie, prevencie a konkrétnej pomoci bola spolupráca, ktorá v roku 2001 dala základy vzniku organizovanej platformy Fórum života, oficiálne zaregistrovanej ako občianske združenie 19. decembra 2003.

Vtedy začala ďalšia etapa prolife hnutia na Slovensku, ktorej činnosť a dopady na spoločnosť chceme stručne predstaviť. S odstupom času sa javí, že organizovaná platforma mala v občianskej spoločnosti veľkú silu. Legislatívna situácia v prospech prolife politiky na Slovensku je relatívne dobrá. Máme v ústave zakotvenú definíciu manželstva medzi mužom a ženou, snahy o registrované partnerstvá predkladané len cez poslanecké návrhy sú neúspešné a Ištambulský dohovor je odložený „v zásuvke“ na neurčito. Náboženstvo sa vyučuje v školách v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a sexuálna výchova môže byť v rukách rodičov.

Ale to neznamená, že je to dlhodobý udržateľný stav.

Tlaky z ľavicovo-liberálne orientovanej časti spoločnosti cez médiá a nejednota a ataky z vnútra prolife a profamily hnutí ovplyvňujú značnú časť neutrálnej občianskej spoločnosti. Byť za život sa zúžil len na to byť proti potratom a byť za rodinu znamená byť proti LGBT orientovaným osobám. Spoločnosť sa radikalizuje na jednej aj na druhej strane. Naše témy preberajú nacionalisti, dokonca strany s fašistickým pozadím.

Značná časť občianskej spoločnosti zdieľa síce konzervatívne hodnoty rodiny, manželstva, ale žije bez Boha. Pripúšťa potraty, ale vo svedomí sa odvoláva na základné ľudské právo – právo osobnej slobody. Nemá problém s kohabitáciou, lebo to je pre nich rodina, ktorú tvorí muž, žena a deti (v roku 2017 sa na Slovensku narodilo mimo manželstva 60 % detí! Dnes je to cca 50 %, kým v roku 2009 to bolo 30 %). Je to početná skupina, ktorá odchádza od viery a stále si nachádza spôsoby a dôvody, prečo ísť na potrat a žiť partnerstvo bez záväzkov.

V posledných rokoch sa stretli a spojili štyri vážne globálne problémy – kultúrna vojna medzi rôznymi životnými štýlmi a hodnotami, covidová pandémia a s ňou spojená hospodárska kríza, vojna na Ukrajine a energetická kríza, klimatické zmeny. Všetky spomínané globálne problémy zasahujú naše životy, rodiny, spoločnosť, samotného človeka, jeho mentálne aj fyzické zdravie a ľudskú dôstojnosť. Názorové skupiny medzi sebou nekomunikujú a vzájomne sa nepočúvajú. Chýba celospoločenský diskurz o hodnotových témach, ktoré rozdeľujú liberálov a konzervatívcoch v najzákladnejších otázkach pohľadu na život a na svet.

Z tohto hľadiska je v týchto ťažkých časoch nesmierne dôležité spolupracovať, pomenovať ohrozenia, byť za život a ľudskú dôstojnosť, hľadať riešenia, a tak prinášať nádej tým, ktorí majú strach a cítia beznádej.

Fórum života je stále otvorené vytvárať priestor na spoluprácu, ktorá je postavená na troch základných pilieroch – dôvere, profesionalite a ceste k dosahovaniu spoločných cieľov.

Marcela Dobešová
predsedníčka Fóra života

Identita Fóra života

„Ľudskosť spoločnosti a jej progres sa meria podľa toho, ako chráni svojich najzraniteľnejších členov.“

PRO-LIFE

Právo na život pokladáme za nadradené ostatným právam a prisudzujeme ho všetkým ľudským bytostiam nehladiac na ich vývojovú fázu.

KONZERVATÍVNE

Vychádzame z kresťansko-židovskej tradície a pri zaujatí postoja k životu a rodine sa opierame o konzervatívne hodnoty rešpektujúce život, jeho prirodzený vznik, vývoj a priebeh a ľudskú dôstojnosť.

SEKULÁRNE

Nie sme cirkevná organizácia. Z kresťansko-židovskej tradície čerpáme svoje hodnoty, ktoré spoločnosti predostierame racionálno-kriticky a nie nábožensko-dogmaticky.

NESTRANÍCKE

Témy Fóra života sú vo svojej podstate politické. Avšak, naša činnosť zostáva nestranickou a nie je spojená alebo motivovaná žiadnou politickou stranou či združením ani inými politickými predstaviteľmi či skupinami.

NEZISKOVÉ

Fórum života je občianske združenie nezaložené za účelom podnikania. Svoje aktivity financujeme z viacerých zdrojov získaných na svoju činnosť.

OBČIANSKE

Pracujeme na občianskom princípe zdržujúc a spájajúc osobnosti, organizácie a odborníkov z rôznych vedeckých oblastí. Sme otvorení spoločenskému dialógu, rešpektujeme a tolerujeme iné názorové skupiny a kultúry. Sme pro-demokratické združenie, ktoré svojou činnosťou prispieva aj k budovaniu férovej občianskej demokracie stojacej na hodnote slobody a rovnosti všetkých občanov.

Poslanie a oblasť činnosti Fóra života

Cieľom Fóra života je chrániť každý ľudský život a ľudskú dôstojnosť od počatia po prirodzenú smrť.

VÍZIA

Spoločnosť rešpektujúca hodnotu života od počatia po prirodzenú smrť a podporujúca rodinu ako optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života.

MISIA

Budovať spoločnosť chrániacu život vo všetkých jeho formách od počatia po prirodzenú smrť a rodinu a manželstvo ako základne bunky spoločnosti a optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života.

OBLASTI PÔSOBNIA

ADVOKÁCIA

Fórum života poskytuje informácie a navrhuje riešenia v oblasti ochrany života. Podporuje a presadzuje legislatívu, ktorá rešpektuje ľudskú dôstojnosť každého človeka a podporuje manželstvo ako zväzok muža a ženy a rodinu (podľa Ústavy SR) ako základnú bunku spoločnosti a optimálne miesto pre vznik a rozvoj ľudského života so snahou zlepšiť a zachovať súčasný legislatívny stav.

Predovšetkým sa snaží dostatočne a pravdivo informovať o hodnote ľudského života, jeho dôstojnosti a ohrozeniach. Vede dialóg so skupinami z iných kultúr a názorových spektier. Podporuje základné ľudské práva v súlade so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv.

Sleduje legislatívnu situáciu ochrany života na Slovensku a odporúča zmeny v záujme komplexnosti jeho ochrany. Ovplyvňuje a formuje verejnú mienku a apeluje na zákonodarnú a výkonnú moc. Zasadzuje sa, aby rodina, založená na manželstve ako trvalom zväzku medzi mužom a ženou, bola spoločnosťou uznávaná a podporovaná. Prezентuje celostný pohľad na človeka a všetky fázy jeho života a pozitívne komunikuje hodnotu života. Navrhuje systémové riešenia, nie reštriktívne. Lobuje za nepovolenie eutanázie a surogácie a odmieta každú formu násilia, diskriminácie, manipulácie, ponižovania a obchodovania s ľudskými bytosťami.

PREVENCIA

Fórum života vzdeláva a scitlivuje spoločnosť na otázky týkajúce sa ochrany života, prenatálneho vývinu dieťaťa, ohrozeniach ľudského života, reality umelého potratu, prirodzených metód plánovania rodičovstva, rodiny, paliatívnej starostlivosti, eutanázie, surrogácie a iných ľudskoprávných tém.

KONKRÉTNÁ POMOC

Fórum života sa snaží zlepšovať mieru dostupnosti a rozvoja verejných služieb na Slovensku. Má zastúpenie v poradných orgánoch a v pracovných skupinách štátnej správy. Zakladá projekty konkrétnej pomoci, ktoré vytvárajú a podporujú riešenia ťažkých životných situácií všetkých členov rodín, núdznych, chorých a slabých.

OCHRANA ŽIVOTA | ĽUDSKÁ DÔSTOJNOSŤ | ĽUDSKÉ PRÁVA

NENARODENÉ DETI
SPONTÁNNE
POTRATY
INTERRUPCIE
ANTI-KONCEPCIA

TEHOTENSTVO
PÔRODNÍCTVO
PREDŠKOLSKÁ
STAROSTLIVOSŤ

KONKRÉTNÁ
POMOC
ĽUDIA S
HENDIKEPOM
ZDRAVOTNÁ
STAROSTLIVOSŤ

FEMINIZMUS
ZOSÚLADENIE
PRÁCE A RODINY
SEXUÁLNE NÁSILIE
SEXIZMUS
PROSTITÚCIA
SEX BUSINESS

RODINA
MANŽELSTVO
ASISTOVANÁ
REPRODUKCIA
SUROGÁCIA

DÔSTOJNOSŤ
SENIOROV
PALIATÍVNA
STAROSTLIVOSŤ
EUTANÁZIA
MEDZIGENERAČNÁ
SOLIDARITA

Prolife hnutie na Slovensku

v rokoch 2001 - 2003

Prvé osobnosti slovenského pro-life hnutia sa formovali už počas komunistického režimu v podzemnej Cirkvi a v kresťanských rodinách, kde vyrástli osobnosti a symboly ochrany života na Slovensku - Silvester Krčméry a Anton Neuwirth, ktorý stál pri zrode Fóra života a podporoval ho až do svojej smrti.

V rokoch 1991 a 1992 sa na Slovensku konali dva veľké medzinárodné bioetické a pro-life kongresy za účasti významných osobností - pápež Benedikt XVI. (vtedy ešte kardinál Ratzinger), predseda Pápežskej rady pre rodinu kardinál Trujillo, zakladateľ lekárskej genetiky, bioetik a prolife aktivista profesor Jérôme Lejeune, známy gynekológ a prolifer Bernard Nathanson, manželka Billingsovcov a mnohí ďalší. Oba unikátne kongresy boli jediné svojho druhu v strednej a východnej Európe. Podarilo sa ich zorganizovať vďaka organizácii Donum Vitae, ministerstvu zdravotníctva, Konferencie biskupov Slovenska a priekopníkom, odborníkom z oblasti medicíny a bioetiky.

Združenie Fórum života bez právnej subjektivity (2001 - 2003)

Impulzom vzniku Fóra života bol seminár Vyber si život, ktorý v marci 2001 zorganizovala organizácia Áno pre život v Rajeckých Tepliciach. Zástupcovia osemnástich organizácií vyjadrili potrebu užšej vzájomnej komunikácie a koordinácie v záujme ochrany ľudského života od počatia po prirodzenú smrť. Túžba po spolupráci viedla k pracovným stretnutiam a napokon až k vzniku platformy Fórum života, ktoré sa 7. júla 2001 stalo neformálnym zoskupením mimovládnych organizácií, hnutí a fyzických osôb, ktoré spája snaha o ochranu života, etický a kultúrny pokrok človeka a ľudskej spoločnosti.

Prvými členmi neformálneho združenia Fóra života bolo 52 fyzických osôb, medzi ktorými boli aj biskupi Rudolf Baláž a František Tondra, lekári Anton Neuwirth, Imrich Benický, Anna Záborská, Jozef Glasa, Štefan Horváth, František Orlovský, profesor Bohumil Chmelík, kňazi Ján Ďačok a Marián Kuffa, manželka Laukovci a mnohé ďalšie osobnosti. Pri neformálnom vzniku Fóra života bolo 17 právnických osôb: Áno pre život, Centrum pre rodinu v Trnave, Cykloakcia za počaté deti Slovenska, Donum Vitae, Centrum billingsovej ovulačnej metódy v Poprade, eRko, European Youth Alliance, Holúbky z kríža, Inštitút Krista Veľkňaza v Žakovciach, Katolícka jednota Slovenska, Kresťansko-demokratický zväz žien Slovenska, Liga pár páru, iniciatíva List gynekológom, Mladí kresťanskí robotníci, Modrá armáda Rytierov Nepoškrvnenej, Rádio Lumen, Slovenská spoločnosť pre zodpovedné rodičovstvo a výchovu k rodičovstvu a Spoločenstvo detí Ježišových. Koordinátorkou sa stala Marcela Dobešová.

Prvé spoločné projekty a aktivity

2001

- 2. november – Chvilka ticha a Sviečka za nenarodené deti

2002

- Prvý snem a reprezentačný ples Fóra života v Rajeckých Tepliciach pod záštitou primátora Petra Dobeša
- V Rajeckých Tepliciach 4. ročník seminára Vyber si život v spolupráci s Áno pre život v Rajeckých Tepliciach
- Celoslovenská kampaň „Biela stužka“ a 25. marec Deň počatého dieťaťa z iniciatívy eRka
- Konferencia Všetko pre rodinu v Trenčíne v spolupráci s Centrom pre rodinu Trenčín
- Medzinárodná spolupráca s Európskym laickým fórom – stretnutie v nemeckom Erfurte
- Benefičný koncert Fóra života v Bratislave pre domovy pre matky v núdzi, spoluorganizátor Spoločenstvo života

2003

- Občianska iniciatíva žien pod vedením Marcely Dobešovej o začatí celospoločenského dialógu o potratoch
- Kampaň „Otláčok za život“, ktorej cieľom bolo pozitívne vplývať na poslancov NR SR, aby vnímali potrebu ochrany človeka od počatia a zabrániť prijatiu novely interrupčného zákona z dielne ANO
- Rozhodnutie členov neformálneho zoskupenia Fóra života o vzniku občianskeho združenia

20. ročná retrospektíva Fóra života (2003 – 2023)

Dvadsať rokov existencie Fóra života je odrazom hlbokého záväzku, systematickej práce a nekonečnej viery v hodnotu a dôstojnosť ľudského života.

Na prvom sneme Fóra života v januári 2004 sa delegáti zaoberali podobou združenia a zvolili si za predsedníčku Marcelu Dobešovú a za výkonného riaditeľa Mareka Michalčíka. Fórum života sa tak stalo samostatnou prolife organizáciou, ktorá koordinovala celoslovenské aktivity na ochranu života prostredníctvom spolupráce s členskými organizáciami.

Oblasť advokácie a prevencie

Advokácia života pred narodením

Deň počatého dieťaťa

Za účasti významných osobností v roku 2004 Fórum života vyhlásilo 25. marec za Deň počatého dieťaťa.

Sexuálne a reprodukčné zdravie

Návrh Národného programu sexuálneho a reprodukčného zdravia, predkladaný vládou v roku 2004 a v roku 2009, bol pripomienkovaný Fórumom života v zásadných veciach, nakoniec ho Ministerstvo zdravotníctva SR stiahlo.

Interruptčný zákon pred Ústavným súdom

V jeseni 2007 Fórum života podporilo návrh skupiny poslancov NR SR na vyhlásenie interrupcií za protiústavné. Vo svojom stanovisku požadovalo odstránenie všetkých foriem diskriminácie nenarodených detí. Ústavný súd ho napokon interrupcie za protiústavné nepotvrdil.

Novela potratového zákona

V roku 2008 Ministerstvo zdravotníctva SR pripravilo novelu potratového zákona, ktorou chcelo upraviť možnosť umelého potratu geneticky postihnutých nenarodených detí až do 24. týždňa tehotenstvá. Fórum života vypracovalo a doručilo hromadnú pripomienku k tomuto návrhu a zúčastnilo sa na rozporovom konaní. Novela nebola predložená do vlády.

Informovanosť žien pred potratom

Prvá iniciatíva vznikla v roku 2007, kedy Fórum života vyzvalo poslancov NR SR, aby zamedzili zbytočnému utrpeniu žien po umelom ukončení tehotenstva tak, že ich budú o následkoch umelého potratu informovať a ponúknu iné riešenia. V roku 2009 bola prijatá novela zákona, ktorou dostane žena zvažujúca umelý potrat 48 hodín na rozmyslenie, bude informovaná o rizikách potratu a aj o možnostiach riešiť svoju situáciu aj iným spôsobom ako potratom. V praxi to však nefunguje. V roku 2023 poslankyňa Anna Záborská predložila návrh zákona o pomoci tehotným ženám. Štát mal anonymne získavať dáta o tom, prečo ženy chodia na potrat, a mal garantovať tehotnej žene službu núdzového bývania až na obdobie troch rokov či prípadne vyplácanie nemocenského od 21. týždňa tehotenstva do pôrodu, ak sa žena rozhodla využiť utajený pôrod. Tento zákon však v parlamente neprešiel o jeden hlas.

Núdzová antikoncepcia

Na prelome rokov 2011 a 2012 boli aktivity Fóra života zamerané na zmenu predaja núdzovej antikoncepcie z voľnopredajnej na predpis. Preklasifikovanie sa nepodarilo.

Potratová tabletka

Potratová tabletka umožňujúca chemicky potrat bola na Slovensku zaregistrovaná v roku 2012. Udialo sa to v tajnosti a bez verejnej i odbornej diskusie. Na tlaky prolife organizácií sa potratová tabletka stala nelegálnou a nasledujúcich desať rokov sa o nej na pôde parlamentu nehovorilo. V roku 2023 bol pokus v NR SR zaviesť potratovú tabletku zmenou potratového zákona, ktorý v parlamente neprešiel. Následne gynekológovia vypracovali štandardné postupy ohľadom tzv. medikamentóznej interrupcie. Fórum života reagovalo vyhláseniami a stanoviskami do médií, že potratovú tabletku, ako aj všetky formy umelého potratu odmieta a ponúka pomoc a sprevádzanie neplánovane tehotným ženám, aby už nemuseli riešiť svoje problémy interrupciou.

Advokácia manželstva a rodiny

Zákon o rodine

V roku 2004 bol v NR SR prijatý nový zákon o rodine, ktorý nenarušuje charakter rodiny a manželstva. O 10 rokov neskôr v roku 2014 bol prijatý ústavný zákon, ktorý v Ústave SR definuje manželstvo ako jedinečný zväzok medzi mužom a ženou.

Iniciatíva „Niečo tu nepasuje“

V roku 2012 predchádzala prijatiu ústavného zákona o definovaní manželstva a jej snahou bolo posilniť inštitút manželstva a zamedziť prijatie zákona o registrovaných manželstvách.

Referendum o rodine

Referendum o rodine bolo vyhlásené v roku 2015 na základe tlakov novovzniknutej Aliancie za rodinu, ktorá pôvodne mala účelne združiť prolife a prorodinné organizácie zorganizovať petíciu k referendu, ktorú podporila aj KBS. Fórum života sa zapojilo do prípravy referenda, ktoré nakoniec pre nízku účasť, necelých 22 %, bolo neplatné.

Škola patrí deťom

V roku 2015 vďaka spolupráci s Inštitútom Leva XIII. zaslalo Fórum života 6 206 listov všetkým riaditeľom stredných, základných a materských škôl, v rámci kampane „Škola patrí deťom“, informácie o rizikách zavádzania tzv. rodového scitlivovania detí počas vyučovacieho procesu. V liste riaditeľa dostali DVD s dokumentárnym filmom „Vymývanie mozgov“ od nórskeho režiséra Haraldia Eiu. Spolu s DVD bolo riaditeľom zaslané aj stanovisko slovenskej vedeckej obce k otázkam rizík rodového scitlivovania detí známe pod názvom „Vyjadrenie a výzva lekárov, psychológov a iných odborníkov ku vplyvu rodovej ideológie na duševné zdravie detí“, ktorú podpísalo viac ako 340 slovenských profesorov, lekárov a odborníkov.

Ľudská dôstojnosť a ľudsko-právne aktivity

Členka Fóra života v Európskom parlamente

V roku 2004 bola zakladajúca členka Fóra života Anna Záborská zvolená do Európskeho parlamentu, v ktorom pôsobila do roku 2019 a zasadzovala sa za ochranu života a rodiny, nediskrimináciu žien a ľudskú dôstojnosť.

Medzinárodná konferencia o rodine

V októbri 2004 sa uskutočnila medzinárodná konferencia o rodine na pôde Európskeho parlamentu pod záštitou Anny Záborskej, na ktorej vystúpila Marcela Dobešová s témou Medzigeneračná solidarita a ochrana života.

O výhrade vo svedomí

V rokoch 2005 až 2007 začali tlaky zo strany občianskej spoločnosti, kedy Fórum života zorganizovalo podpisovú aktivitu za zachovanie výhrady vo svedomí. Nadalej zostáva v platnosti, že lekári aj nemocnice môžu pre výhradu vo svedomí odmietnuť vykonávať interrupcie, sterilizácie či umelé oplodnenie.

LGBT manželstvá a partnerstvá

Od roku 2010 Fórum života odmieta požiadavky pride pochodov, pretože sprístupnenie manželstva a požiadavka adopcie detí osobám rovnakého pohlavia nerešpektuje prirodzený charakter manželstva. Fórum života sa pripojilo k spoločnému vyhláseniu Fóra kresťanských inštitúcií, že rodina založená trvalým manželstvom jedného muža a jednej ženy je základnou bunkou spoločnosti a vytvára ideálne miesto na život a výchovu detí vo vzájomnej láske, úcte a rešpekte.

Obmedzenie hazardu

Megakasíno Metropolis bolo v roku 2010 odmietnuté aj vďaka verejným diskusiám a petícii občanov.

Výstavy ľudských tiel

Fórum života vystúpilo proti výstave Human Body Exhibition. Neetické vystavovanie mŕtvych ľudských tiel neznámeho pôvodu za účelom zisku v roku 2012 pokračovalo aj v roku 2017. Vtedy sa aj vďaka legislatívnym iniciatívam členov a spolupracovníkov Fóra života podarilo zmeniť zákon o pohrebníctve, aby takéto výstavy boli nezákonné. V roku 2023 sa výstava mŕtvych ľudských tiel zrealizovala opäť, vtedy Fórum života podalo podnet orgánom zodpovedným konať na úseku pohrebníctva. Výsledkom kontroly bolo porušenie zákona s udelením pokuty organizátorom. Zákon o pohrebníctve sa však ukázal ako nedostatočný nakoľko organizátori výstavu neukončili.

Financovanie MNO

Fórum života participuje na otvorenom vládnutí a od roku 2011 sa v Rade vlády pre MNO, v ktorej má zastúpenie, zasadzuje o inštitucionálnu stabilitu a spravodlivé financovanie mimovládnych organizácií neziskového sektora, zameraného na výsledky všeobecne prospešných služieb.

Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike

Vďaka zastúpeniu v Rade vlády pre MNO v rokoch 2013 až 2014 Fórum života vytvorilo priestor na vzájomný dialóg prolife platformy, ktorá písomne pripomienkovala celý dokument. Žiaľ, pripomienky Fóra života zo strany gestora stratégie Ministerstva zahraničných vecí SR neboli akceptované. Vážne výhrady Fóra života boli aj voči spôsobu organizovania stratégie. Po neúspešnom referende o rodine v roku 2015 bola vládou Róberta Fica prijatá.

Medzigeneračná solidarita a ochrana ľudskej dôstojnosti

Projekt Medzigeneračná solidarita a ochrana ľudskej dôstojnosti, podporený z fondov EÚ z Operačného programu Efektívna verejná správa, sa implementoval v rokoch 2018 – 2020. Okrem sieťovania v konkrétnej pomoci a prevencii boli spracované výstupy z organizovaných seminárov, moderovaných besied a kolokvií s dôrazom na synergický efekt informácií a sektorovej spolupráce pri posilňovaní medzigeneračných vzťahov, pri eliminácii chudoby rodín a sociálneho vylúčenia rodín, pomoci obetiam trestných činov a ochrane ľudskej dôstojnosti. Návrh legislatívnych zmien a opatrení v oblasti eliminácie patológie rodín v oblasti sociálnych vecí, rodiny a zdravotníctva pre jednotlivé rezorty bol odprezentovaný na konferencii „Všetko pre rodinu“ a tvorí základ Fóra života pre návrhy verejnej politiky.

Programové vyhlásenie vlády v roku 2020 – 2024

Návrhy Fóra života do Programového vyhlásenia vlády v roku 2020 – 2024 sa týkali otvoreného vládnutia, služieb vo verejnom záujme a sociálnej ekonomiky a transparentnosti a kontrolného systému verejných financií. Do programového vyhlásenia vlády sa dostali priamo alebo nepriamo takmer všetky návrhy. Najväčší úspech bol aj vznik novej Rady vlády pre rodinnú politiku a demografiu pri MPSVaR SR, ktorý predchádzajúca vláda vytvorila a vládou prijatý strategický rámec rodinnej politiky.

Programové vyhlásenie vlády v roku 2023 – 2027

Konkrétne návrhy Fóra života do Programového vyhlásenia vlády v roku 2023 – 2027 sa týkajú oblasti ochrany života a ľudskej dôstojnosti od počatia po prirodzenú smrť, podpory slobody myslenia, svedomia, vierovyznania a presvedčenia, verejnej politiky v službách vo verejnom záujme a v riadení verejných zdrojov a sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania. Tieto oblasti sú podrobne rozpracované s opisom východiskovej situácie aj s návrhom riešení. Týkajú sa prierezovo celého verejného, súkromného i neziskového sektora a majú potenciál pozitívne ovplyvniť spoločenskú atmosféru a vzťahy v spoločnosti.

Kampaň 25. marec – Deň počatého dieťaťa

Dňa 22. marca 2005 Fórum života vyhlásilo 25. marec za Deň počatého dieťaťa. Prihlásili sme sa k odkazu Deklarácie práv počatého dieťaťa a predsedníčka Fóra života Marcela Dobešová vyzvala vládne inštitúcie, mimovládne organizácie, politické strany, cirkvi, médiá, zdravotníkov, umelcov a všetkých ľudí dobrej vôle, aby sa pripojili k sláveniu tohto dňa vlastným spôsobom.

Slávnosť svojimi príhovormi a osobnými svedectvami podporili vtedajšia poslankyňa NR SR Mária Demeterová, spisovateľ Daniel Hevier, vtedajší dekan Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity Vladimír Krčméry a osobnosti pro-life hnutia ako Anna Kováčová, Eva Grey, Marián Bartkovjak, Eva Čeřovská a ďalší.

V súčasnosti je kampaň vo Fóre života stále živá a organizuje sa každý rok.

Kampaň 2. november - Sviečka za nenarodené deti

Hlavnou myšlienkou kampane Sviečka za nenarodené deti je spomenúť si počas 2. novembra, v deň pamiatky na zosnulých, aj na deti, ktoré zomreli ešte pred svojím narodením pri spontánnom či umelom potrate. Úctu k životu možno vyjadriť umiestnením horiacej sviečky v oknách domovov a modlitbou pred nemocnicami, kde sa robia umelé potraty, alebo pri pamätníkoch nenarodeným či na cintorínoch.

Zo začiatku nenápadný projekt sa za 20 rokov rozrástol do všetkých regiónov Slovenska prostredníctvom stoviek zaniietených dobrovoľníkov, duchovných osôb a všetkých, ktorým záleží na úcte k životu a chcú priložiť ruku k dielu. Nie je to ojedinelý prejav pro-life aktivistov, ale vizitka vyspelosti celej spoločnosti, ako si váži svojich členov, osobitne tých najzraniteľnejších. Preto Fórum života posledné roky rozširuje tento projekt nad úroveň náboženského vnímania, hoci s neodmysliteľnou intenzívnou duchovnou podporou, a zapája doň aj ľudí zo sekulárneho prostredia.

Od roku 2007 sa v rámci kampane začala organizovať verejná zbierka formou predaja sviečky so svojou značkou.

S postupným rozrastaním sa kampane pribudli aj kultúrne podujatia – koncerty a večery milosrdenstva s početnou účasťou záujemcov, svedectvá žien bez akéhokoľvek kontroverzného nádychu. Vznikli pamätníky nenarodeným deťom, ktorých je v súčasnosti na Slovensku viac ako 130.

Spomienkový deň na nenarodené deti niektorí slávia modlitbami, iní jednoduchým zapálením sviečky na cintoríne či doma. Pridávali sa školy, kníhkupectvá, dokonca aj nemocnice. Počet miest, dobrovoľníkov i predaných sviečok narastal. Vďaka nim sa rozširovali aj možnosti Fóra života vytvárať v spoločnosti atmosféru ochrany života a realizovať ďalšie projekty konkrétnej pomoci. Kampaň podstatným spôsobom prispela aj k dvom národným pochodom za život a už tradične získava mediálnu podporu desiatok periodík, webov a audiovizuálnych médií. Zlepšuje sa aj jej organizačná a propagačná stránka, šírenie zbierky cez DMS správy a od roku 2019 využitie online priestoru zavedením elektronickej sviečky s možnosťou rozsvietenia virtuálnej mapy Slovenska na www.sviecka.forumzivota.sk.

Konferencie Vyber si život

Prvý vedecko-populárny seminár určený pre širokú verejnosť na tému Áno životu v roku 1998 zorganizovala organizácia Áno pre život v Rajeckých Tepliciach. Neskôr sa zo seminárov stali medzinárodné konferencie. Od roku 2002 je Fórum života ich spoluorganizátorom. Vystúpili na nej významní domáci i zahraniční hostia z vedeckého, politického, duchovného a spoločenského života.

- 2001** Hodnota života na prahu tretieho tisícročia všetkých prolife hnutí a širokej verejnosti, ktorej záleží na zdravom vývoji rodiny a spoločnosti (3. ročník)
- 2002** Antikonцепcia ako páchanie násilia na ženách, jej abortívnom vplyve, vplyve na ženský organizmus, a aj o trendoch vyšetřovania v tehotenstve (4. ročník)
- 2003** Zodpovednosť výchovy k ľudskej sexualite, zodpovedného rodičovstva a o dôsledkoch porušovania morálnych zákonov (5. ročník)
- 2004** Právo na život od počatia, právne aspekty, možné formy ochrany života doma i v zahraničí (6. ročník)
- 2005** Potreba chrániť ľudský život od počatia doma aj v zahraničí pod heslom: Nechať žiť je správna voľba (7. ročník)
- 2006** Neplodnosť a spôsoby jej liečby (8. ročník)
- 2007** 50 rokov legalizácie umelých potratov (9. ročník)
- 2008** Potreba ochrany ľudského života od počatia po prirodzenú smrť (10. ročník)
- 2009** Aktuálne spoločenské, etické a medicínske aspekty antikoncepcie (11. ročník)
- 2010** Žena a jej slobodná voľba. Výročie Pekingskej konferencie (12. ročník)
- 2011** Zmyslom života je láska, nie ideálne zdravie. Úcta k ľuďom s postihnutím (13. ročník)
- 2012** Ľudská dôstojnosť, staroba a zomieranie (14. ročník)
- 2013** Výchova detí v rodine (15. ročník)
- 2014** Rodina a ľudské práva (16. ročník)
- 2015** Médiá a ohrozenie ľudskej dôstojnosti (17. ročník)
- 2016** Násilie a ľudská dôstojnosť (18. ročník)
- 2017** 60 rokov legalizácie potratov (19. ročník)
- 2018** Výchova a vzdelávanie k ochrane života a k jeho zmyslu (20. ročník)
- 2019** Ochrana života na všetkých úrovniach politiky (21. ročník)
- 2021** Farmácia a ochrana života (22. ročník, online)

Cena Antona Neuwirtha

Doktor Anton Neuwirth bol zakladajúci člen Fóra života a jeho duchovný otec. Ako človek, lekár, diplomat a mysliteľ vždy vydával svedectvo života v pravde a dôsledne presadzoval ľudskú dôstojnosť vo všetkých životných situáciách, na všetkých postoch, ktoré za svojho života zastával.

Celým svojím bytím dokazoval, že život je najvyššia hodnota a podmienka sebarealizácie, ktorá vedie k zmyslu človeka, k jeho úplnému a trvalému šťastiu. Anton Neuwirth vydal svedectvo života v pravde. Patrí mu vďaka za záchranu detí, za dôstojné životy spoluväzňov vo väzniciach, za jeho knihu Liečiť zlo láskou a za ideologické vedenie Fóra života.

Aj keď jeho pozemskú činnosť ukončilo v roku 2004 nečakané úmrtie, jeho ideály a myšlienky stále výrazne ovplyvňujú nielen smerovanie Fóra života, ale viaceré inštitúcie a osobnosti.

Na jeho počesť preto Fórum života od roku 2005 každoročne udeľuje cenu Antona Neuwirtha za ochranu života. Odmeňujú sa ňou jednotlivci i organizácie, ktorí sa svojou prácou a životom významným spôsobom zaslúžili o budovanie kultúry života v troch kategóriách: Slovenská osobnosť, Medzinárodná osobnosť, Organizácia.

Rok	Slovenská osobnosť	Medzinárodná osobnosť	Organizácia
2005	Imrich Benický	Pius Stössel (Švajčiarsko)	Gynekologicko-pôrodné oddelenie nemocnice v Trstenej
2006	Alojz Rakús	Jiří Karas (Česká republika)	Donum Vitae
2007	František Tondra	Mikuláš Havrila in memoriam (Švajčiarsko)	Inštitút Krista Veľkého
2008	Vladimír Krčméri	Manželia Živkovičovi (Chorvátsko)	Hospic Matky Terezy, Áno pre život, n.o.
2009	Terézia a Ladislav Lenczovi	Wanda Poltawska (Poľsko)	Movimento per la vita (Taliansko)
2010	Marián Kuffa	Dietmar Fischer (Rakúsko)	Hnutie kresťanských rodín
2011	Mária Šustrová	Gianna Emanuela Molla (Taliansko)	Inklúzia, o.z.
2012	Alica Válkyová	Marie Svatošová (Česká republika)	Rodina Nepoškrvnenej
2013	Eva Trizuljaková	Ewa a Lech Kowalewski (Poľsko)	Human Life International
2014	Eva Čeřovská	Grégor Puppinc (Francúzsko)	Manželské stretnutia, o.z.
2015	Dominik Drdul s rodičmi	D.I.Rolla (Taliansko)	Deti sv. Alžbety, o.z.
2016	Bohumil Chmelík	Kateřina a Radim Ucháčovi (Česká republika)	Tropic Team z VŠ sv. Alžbety
2017	Ján Ďačok	Marek Jurek (Poľsko)	Fundación Madrina (Španielsko)
2018	Mária Sabolová, in memoriam	Hanna Klaus (USA)	Pastoračné centrum Anny Kolesárovej s Pavlom Hudákom
2019	Marcel Babál, in memoriam	Anna Halpine (ASA)	SOŠ pedagogická a SZŠ sv. Františka
2020	Jarmila Majáková	Ezio Aceti (Taliansko)	Misia mladých
2021	Juraj Jendrejovský	-----	Mobilný hospic sv. Lujzy
2022	Oľga Čechová	-----	-----
2023	Magdaléna Poloňová	Max Kašparu (Česká republika)	Jasličky Rutinka

Pochody za život

Prvé pochody za život boli modlitbové a organizovalo ich spoločenstvo Život ako dar už koncom 90-tych rokov. Neskôr sa tieto pochody organizovali pravidelne aj v spolupráci s Fórum života. Až v roku 2012 vznikla myšlienka zorganizovať pochod za život, ktorý by mal občiansky charakter s cieľom osloviť viacerých. Vznikla túžba, aby sa hlas úcty k životu bral v demokratickej spoločnosti vážne a začal spoločenskú zmenu. K iniciatíve Fóra života sa pridalo Spoločenstvo Ladislava Hanusa a spolu s Inštitútom pre ľudské práva a rodinnú politiku sa stali organizátormi pochodu v roku 2013 pod názvom Bratislava za život. Zúčastnilo sa na ňom viac ako 2000 ľudí. Občianskym zhromaždením a nosením bielej stužky vyšiel signál do spoločnosti, že ochrana každého života nie je len súkromnou vecou jednotlivcov, ale spoločenským právom, za ktoré sa oplatí verejne angažovať. Po tomto úspechu vznikla myšlienka zorganizovať občiansky pochod aj v Košiciach, ktorý by však nebol len lokálny, ale celoslovenský.

Prvý národný pochod za život sa konal 22. septembra 2013 v Košiciach a zúčastnilo sa na ňom vyše 80-tisíc ľudí. Pochod organizačne aj finančne zabezpečovala Konferencia biskupov Slovenska. K tejto výnimočnej akcii prispelo Fórum života intenzívnou mobilizáciou k účasti, propagáciou a zapojením regiónov po celom Slovensku. Vybavili sme aj mimoriadny vlak s prepravou vyše 900-ľudí z Bratislavy do Košíc so siedmimi zastávkami a špeciálnym programom, vrátane prednášky o gender ideológii, o aktivitách a projektoch konkrétnej pomoci.

V októbri 2013 sme organizovali diskusné stretnutia s témou BE PRO-LIFE - BUĎ ZA ŽIVOT s cieľom podporiť a rozvíjať myšlienky národného pochodu v slovenskej spoločnosti (Bratislava, Nitra, Trnava, Žilina, Banská Bystrica, Košice, Prešov).

Druhý národný pochod za život sa uskutočnil v septembri 2015 v Bratislave. Fórum života pomohlo spoluorganizovať túto akciu, ako aj diskusiu o ochrane života s Oľgou Pietruchovou z pro-choice organizácie Možnosti voľby.

Tretí národný pochod za život sa uskutočnil v septembri 2019. Spolupracovali sme v prípravnom tíme NPZZ aj na BHD Talks, kde nás zastupovala Lívia Halmkan s projektom Tlakový hrniec. Mali sme infostánky s materiálmi o Fóre života a jeho jednotlivých projektoch s predajom náučnej hry Neviditeľný človek.

Národné pochody za život boli v rokoch 2013 -2019 najväčšími verejnými zhromaždeniami organizovanými od roku 1989. Celkovo sa na nich zúčastnilo vyše 150-tisíc ľudí.

Dokumentárny film Manželstvá z tlakového hrnca

V roku 2020 vznikol vo Fóre života dokumentárny film Manželstvá z tlakového hrnca. Profesionálnym spracovaním rozhovorov so štyrmi manželskými dvojicami o nevere, depresii, závislosti na pornografii a iných krízach v manželstve vznikol 70-minútový film. Rozprávajú nielen o začiatkoch ich vzťahu, ale aj o tom, z čoho sa zrodila manželská kríza. Film sa zároveň zameriava na spoločný znak – všetky páry krízu dokázali prekonať. Tento kvalitný materiál je spoločným projektom Fóra života a kreatívcov z Tlakového hrnca tlakovyhrniec.sk/ofilme

Diskusie formou WorldCafé

Už dvadsať rokov sa vo Fóre života snažíme upozorňovať na ohrozenia ľudského života, ľudskej dôstojnosti a rodiny ako fundamentu kultúry spoločnosti. Doba, ktorú v súčasnosti žijeme, je veľmi zvláštna a nevieme, čo prinesie. Naraz sa stretli a spojili štyri vážne globálne problémy: kríza po pandémie, vojna na Ukrajine, klimatická zmena, kultúrna vojna. Všetky štyri spomínané globálne problémy zasahujú naše životy, rodiny, spoločnosť, samotného človeka, jeho mentálne aj fyzické zdravie a dôstojnosť... Nikto však nevie, ako presne a s akým dosahom.

Ochrana života v strete štyroch globálnych problémov

V septembri a novembri 2022 sme zorganizovali tri stretnutia v Bratislave, v Žiline a v Košiciach formou WorldCafé, kde sme diskutovali na tému Ochrana života v strete štyroch globálnych problémov – kríza spôsobená pandemiou, vojna na Ukrajine, klimatické zmeny a kultúrna vojna.

Novodobé fenomény násilia

V roku 2022 v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom a v roku 2023 s Nitrianskym samosprávnym krajom sme zorganizovali WorldCafé s cieľom analyzovať novodobé fenomény násilia, prevenciu a elimináciu (predchádzanie), rýchlu a efektívnu pomoc obetiam násilia s cieľom diagnostikovať problémy a vymedziť aspekty pôsobiace vo vnútornom a vonkajšom prostredí existencie tohto fenoménu.

Cielovými skupinami boli osoby prvého kontaktu (zamestnanci samospráv, štátnych a neštátnych inštitúcií, MNO...), odborní pracovníci (psychológovia, právnici, sociálni pracovníci...), pedagogicko-psychologické poradne, rodinné poradne pre jednotlivca, pár a rodinu, policajti, pedagógovia, študenti a zástupcovia národných projektov s dopadom na služby, prevenciu a vzdelávanie. Výstupom je SWOT analýza, ktorá zúčastneným subjektom pomôže pri tvorbe stratégií, koncepcií, programov a plánov činnosti, prípadne monitoringu a vyhodnocovania svojej činnosti na úrovni štátnej správy, samosprávy a pomáhajúcich organizácií z neziskového a verejného sektora.

Prvý Spravodajca

V decembri 2003 vyšlo nulté číslo Spravodajcu 1/2003 v elektronickej forme. Od roku 2004 vychádzal v tlačenej forme 4-krát ročne. Vo svojich pravidelných rubrikách – Slovensko, Svet, Aktivity Fóra života a iných organizácií, Téma – informoval o aktuálnom dianí Fóra života a politickej situácii, prípadne inšpiroval k rozvoju kultúry života.

Výnimočná medzinárodná konferencia „Kultúra života - kultúra pre život“

V Bratislave sa 27. októbra 2012 uskutočnila medzinárodná konferencia s názvom Kultúra života – kultúra pre život, ktorej spoluorganizátormi boli Fórum života, KBS a Ústav zdravotníckej etiky Fakulty ošetrovateľstva a zdravotníckych odborných štúdií Slovenskej zdravotníckej univerzity. Výnimočná bola v spojení občianskeho, cirkevného a akademického sektora. Odborníci z viacerých krajín sa vo svojich príspevkoch venovali podpore a ochrane života od počatia po prirodzenú smrť.

Zastúpenie mal aj Vatikán - predseda Pápežskej rady pre rodinu arcibiskup Vincenzo Paglia a sekretár Pápežskej rady pre pastoračiu v zdravotníctve Jean Marie Musivi Mupendawatua. Podujatie sa uskutočnilo pri príležitosti 20. výročia 2. svetového kongresu za život v Bratislave a 15. výročia okrúhleho stola o demografickej situácii v SR.

Marcela Dobešová, predsedníčka Fóra života, predstavila chronológiu pôsobenia mimovládnych organizácií angažujúcich sa v oblasti ochrany života od počatia po prirodzenú smrť. Jedným z cieľov konferencie bolo predstaviť mladej generácii to, čo sa v tejto sfére podarilo dosiahnuť.

Konkrétna pomoc

Základné a špecializované sociálne poradenstvo

Fórum života je **poskytovateľom sociálnych služieb** podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Poskytuje sociálne služby:

- krízovú pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií vo všetkých krajoch Slovenska,
- základné sociálne poradenstvo
  - ambulantnou formou v Snine, v Prešove a v Bratislave,
  - terénnou formou v Bratislavskom kraji, v Prešovskom kraji, v Nitrianskom kraji a v Trenčianskom kraji,
- špecializované sociálne poradenstvo v Prešovskom kraji,

ktoré sú zapísané v Informačnom systéme sociálnych služieb v správe Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Zachráňme životy

Fórum života spustilo projekt Zachráňme životy určený na záchranu počatého dieťaťa a pomoc jeho matke, ktorá sa ocitla v krajnej životnej núdzi, 6. decembra 2007. Iniciátorom projektu bolo občianske združenie Pastor bonus. Cieľom poskytovania mesačného príspevku je pomoc tehotnej žene, ktorá sa ocitla v kríze a je zaskočená neplánovaným a nechceným tehotenstvom.

Projekt s celoslovenskou pôsobnosťou funguje koordinovaním troch subjektov: **príjemcovia pomoci** - ženy, matky a rodiny, ktoré potrebujú pomoc, **darcovia**, ktorí sú im ochotní pravidelne finančne i materiálne prispievať, a **poskytovatelia pomoci**, spolupracujúce organizácie a dobrovoľníci, ktorí poskytujú konkrétnu pomoc - ubytovanie, odbornú pomoc, poradenstvo, sprevádzanie aj materiálnu pomoc. Koordinátorom jednotlivých subjektov v rámci projektu Zachráňme životy je Fórum života a jeho koordinátorkou je už 16 rokov zakladajúca členka združenia Mária Demeterová.

Celkový počet narodených bábätiak	231
Celkový počet žien v projekte	242
Priemerný mesačný počet žien v projekte	16
Celkový počet darcov cez systém Zachráňme životy	Viac ako 600
Priemerný mesačný príspevok vyplatený príjemkyniam pomoci	5 591 eur
Celkový počet spolupracujúcich organizácií	54
Celkový počet riešených príbehov v projekte Zachráňme životy	3 785

Poradňa Femina v Prešove a v Snine

Centrá konkrétnej pomoci poskytujú základné a špecializované sociálne poradenstvo v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie terénou formou, telefonicky alebo prostredníctvom telekomunikačných technológií. Od roku 2018 pomáhajú ženám, dievčatám, ale i rodinám, ktoré sa ocitli v ťažkej životnej situácii (domáce násilie, nečakané tehotenstvo), v sociálnej núdzi alebo zápasili s nedostatkom potravín, šatstva či mali problémy s bývaním.

Poradňa Femina v Prešove a v Snine riešila vyše 1000 prípadov, z toho 26 % obeť násilia, 68 % rodiny v núdzi, 6 % ostatní klienti s nasledovnými aktivitami:

- poskytnutie základného sociálneho a sprostredkovanie právneho, psychologického poradenstva, sprostredkovanie humanitárnej pomoci u MPSVaR, krízová intervencia,
- poskytnutá konkrétna pomoc vo forme potravinových balíčkov a materiálnej pomoci (potraviny, šatstvo, hygienické potreby, lieky, finančná pomoc cez darcovský portál dakujeme.sk a finančná pomoc cez Nadáciu J&T, Nadáciu PSK),
- pokračovanie v úspešnej spolupráci s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, starostami obcí, farnosťami a mimovládnyimi organizáciami/charitou, Úsmev ako dar, Jeden rodič, Rodiny rodinám.

Pomoc Ukrajine

Zriadenie humanitárneho skladu v obci Pčoliné, organizácia skladu, prijímanie, triedenie, balenie a vyskladňovanie tovaru - v spolupráci s miestnou farnosťou, farskou charitou a dobrovoľníkmi z obce Pčoliné a Čukalovce, najmä v roku 2022. Doteraz pomáha matkám s deťmi - sprevádzanie, tlmočenie, sprostredkovanie ubytovania, pomoc s úradnými záležitosťami - a zapája dobrovoľníkov.

Sieť pomoci

Sieť pomoci je výstupom projektu Medzigeneračná solidarita a ochrana ľudskej dôstojnosti, ktorý bol podporený z OP EVS v rokoch 2018 – 2020. Aj po skončení projektu pokračujeme v aktivitách, zapájame sociálnych a ekonomických partnerov, poskytovateľov sociálnych služieb, neziskové organizácie, dobrovoľníkov do konkrétnej pomoci v bežných a krízových situáciách jednotlivcov a rodín.

Cielovou skupinou sú osoby prvého kontaktu, odborníci a pomáhajúce organizácie, ktorí sú zosieťovaní prostredníctvom informačného portálu www.sietpomoci.sk o kontaktných miestach, o pomáhajúcich organizáciách subjektov verejnej správy a neziskového sektora, o odborníkoch v oblasti prevencie, poradenstva a konkrétnej pomoci.

Ambíciou Siete pomoci je pomôcť už konkrétnemu človeku, konkrétnej rodine. Bez spolupráce sa výsledok ťažšie dosiahne. Spoluprácou pri dôvere, profesionalite a prieniku spoločných cieľov sa radosti z úspechu zachrániť čo i len jeden ľudský život znásobia a neúspechy podelia.

Externá spolupráca Fóra života

Účasť Fóra života v poradných orgánoch:

- Rada vlády Slovenskej republiky pre Mimovládne neziskové organizácie,
- Rada vlády Slovenskej republiky pre rodinu a demografický vývoj,
- Výbor pre rodovú rovnosť Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť,
- Rezortná rada MPSVaR SR.

Členstvo Fóra života v medzinárodných organizáciách:

- New Women for Europe (NWFE),
- One of Us.

Členstvo Fóra života v domácich organizáciách:

- Komora mimovládnych organizácií,
- Fórum kresťanských inštitúcií,
- Hlas občianskych organizácií,
- Únia centier a poradní pre rodinu.

Fórum života je zakladateľom alebo spoluzakladateľom neziskových organizácií:

- Poradňa ALEXIS, n.o., Bratislava,
- Gianna, n.o., Žilina,
- Terezka, n.o., Poprad,
- LABORE n. o., Rajec,
- Tlakový hrniec, n.o., Banská Bystrica,
- Centrum konkrétnej pomoci Femina, n.o., Levice.

Sociálno-ekonomický prínos za 20 rokov Fóra života

Všetky náklady 2004 – 2022:	3 784-tis.
Zdroje financovania: <ul style="list-style-type: none"> • dary FO 1 245-tis. (40 %), • dary PO 1 114-tis. (35 %), • dotácie verejné zdroje 673-tis. (21 %), • 2 % 123-tis., • (4 %) ostatné vlastné zdroje	Dobrovoľníci: 5948 Dohodári: 90 Zamestnanci: 56

Zamestnanci Fóra života

Daniela Hajdinová - kancelária

Damián Baránek - projektový manažér

Pavla Bicianová - bioetička

Andrea Žiaková - koordinátorka projektov konkrétnej pomoci

Klára Hulecová - psychologička

Emília Psárová - sociálna poradkyňa Femina Prešov

Zuzana Gajdošová - sociálna poradkyňa Femina Snina

Predsedníctvo (zvolené 7. 10. 2023)

Marcela Dobešová - predsedníčka

Anna Verešová

Mária Demeterová

Martin Agner

Martin Gazdík

20 ROKOV FÓRA ŽIVOTA
BROŽÚRA | 2023

Copyright © Fórum života, o. z.
Všetky práva rezervované.

Vydalo
Fórum života, o.z.
Heydukova 14, 811 08 Bratislava
forumzivota@forumzivota.sk
forumzivota.sk

Tlač
Varínska Tlačiareň,
Fatranská 1060, 013 03 Varín